

Inleiding :

Namibië is een waar geologisch wonder. Onherbergzame landschappen, wijde horisonten, een desolate kustlijn en de stilte van de woestijn maken dit land uniek. De onafzienbare vlakten van de Namib, de oudste woestijn ter wereld, imponeren. De zilveren schemering en uitgestrektheid van het savannelandschap, door de zonnestrallen omgetoverd in een zee van kleuren, met daarachter een eindeloze woestijn die elk moment van de dag anders kleurt. De creativiteit van de natuur kent in Namibië geen grenzen.

Namibië :

Namibië is een middelgroot Afrikaans land, gelegen aan de zuidwestkust. Het oppervlak (824000km²) komt overeen met anderhalf maal dat van Frankrijk of 25x België. De oost-westafstand varieert van 400km in het zuiden tot 1500km in het noorden.

Namibië stond vroeger bekend als Zuidwest-Afrika. De zandheuvelds en zoutpannen van de Namibische woestijn strekken zich landinwaarts uit vanaf de kust. Het centrale hoogland loopt op tot 2485 m en aan de oostkant hiervan bevindt zich de Kalahariwoestijn.

Namibië is in de jaren tachtig van de 19de eeuw door Duitsland gekoloniseerd.

Een groot deel van de blanke bevolking spreekt nog Duits. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kolonië door Zuid-Afrika op Duitsland veroverd. Pas in 1990 werd Namibië onafhankelijk. De paar stadjes die Namibië rijk is, vertonen frappante gelijkenis met Duitse dorpen.

In zuidelijk Afrika bestaan 2 seizoenen : winter en zomer. De regio ligt op het zuidelijk halfrond, zodat deze jaargetijden precies omgekeerd zijn aan die in Europa. De winter van mei tot en met oktober, brengt aangename temperaturen van rond de 20°C, terwijl de nachten koud kunnen zijn.

De regenval in het land is zeer gering met uitzondering van het noorden. Er leven nog geen 2 miljoen inwoners, wat Namibië tot het dunste bevolkte land van Afrika maakt met als hoofdstad : Windhoek (175.000inw)

De oorspronkelijke bewoners van Namibië zijn de Bosjesmannen of San

Herero's wonen in centraal Namibië. Veel Herero vrouwen dragen karakteristieke wijde jurken met het opvallend theemutsachtige hoofddekseel.

De Damara en de Himba's bewonen de ruige en verlaten gebieden in het noordwesten.

De Himba leven nog volgens de eeuwenoude traditie. Hun kleding bestaat alleen uit een leren rok. Ze trekken met hun kuddes geiten over de woestijnsteppe en wonen in eenvoudige hutten.

In Namibië worden verschillende talen gesproken, de grootste inheemse taal is het Ovambo, dat door meer dan de helft van de bevolking wordt gesproken.

Daarnaast zijn Duits en het Afrikaans het belangrijkste. Sinds de onafhankelijkheid is het Engels de officiële taal van Namibië.

De totale lengte van het Namibisch wegennet is 40.000km, waarvan 4600km geasfalteerd, 26.000km bestaat uit gravelwegen en een kleine 9000km is onverhard. In Namibië kan je op het hoofdwegennet lekker doorrijden : rechte weg en geen verkeer!

In Namibië liggen 24 natuurreservaten, waarvan een aantal zeer groot zijn

Dag 1 : Brussel – Londen – Johannesburg – Windhoek

In de namiddag bijeenkomst op de luchthaven van Brussel Nationaal voor vertrek per lijnvlucht van BRITISH AIRWAYS naar Londen. Bij aankomst doorverbinding per regelmatige lijnvlucht van BRITISH AIRWAYS non-stop naar Johannesburg. Goed voor 9082km.

Dag 2 : Windhoek en omgeving :

Tijdens de morgen aankomst op de luchthaven van Johannesburg en doorverbinding per lijnvlucht van BRITISH AIRWAYS naar Windhoek.

Rond het middaguur aankomst op de luchthaven van Windhoek.

De hoofdstad **Windhoek** is met een inwonersaantal van 175.000 de enige plaats in Namibië die werkelijk aanspraak mag maken op de aanduiding 'stad'. Windhoek ligt op het Central Plateau op een hoogte van 1650m. In 1840 vestigde er zich een Afrikaanse Nama-leider en noemde het toen Winterhoek. Maar onder Duitse bezetting verbasterde het tot Windhoek.

Het centrum van Windhoek, plaatselijk bekend als 'Klein Windhoek', bestaat uit een mix van koloniale Duitse gebouwen en moderne kantoorflats, overgoten met een Afrikaans sausje.

Een belangrijk oriëntatiepunt is de **Christuskirche** in de Peter Müller Strasse. Deze Duitse Lutherse kerk is gebouwd in 1910.

Achter de Christuskirche ligt het uit 1913 daterende **Tintenpalast**, de zetel van het Duitse koloniale bewind, nu parlamentsgebouw. Tintenpalast, inktpaleis was een bijnaam die sloeg op de buitensporige hoeveelheden inkt die door de bureaucratische instelling werden verbruikt.

Verdertransfer naar het WINDHOEK COUNTRY CLUB hotel

Dag 3 : Windhoek-Okahandja-Otjiwarongo

Na het morgenmaal begint onze ontdekkingsreis met een rit naar het noordelijk gedeelte van het land.

De zon komt wel op in het oosten maar gaat via het noorden naar het westen!

Over files hoeven we ons geen zorgen te maken. Het verschil met andere wegen in Namibië is dat er hier af en toe een auto passeert in plaats van dat er helemaal geen tegenliggers zijn.

Op minder dan een uur rijden arriveren we in **Okahandja** (met 13.000 inw.), een handels-en bestuurscentrum. Het was voorheen de hoofdstad van waaruit chieft Samuel Maherero zijn volk regeerde. Op de heilige grond tegenover een missionaris kerkje liggen nog stamhoofden of chiefs begraven. Nama leider Jan Jonker Afrikaner (° 1861), Clemens Kapuu, een voormalig DTA president (nog aan het bewind in 1978 in windhoek) en Hosea Kutako, de grondlegger van de Namibische onafhankelijkheid.

Op het kerkhof van het uit 1876 daterende **Rhenische mission kerk**, Friedenskirche zijn tal van graven van historische figuren terug te vinden.

Nog in Okahandja, op **Main Road** bezoeken we de lokale handwerkmarkt waar voornamelijk houtsnijwerk wordt aangeboden, gemaakt door de **Kavango's**.

Onderweg nemen we de tijd om soms gigantische termieten heuvels te bekijken ... en vogelnestjes van de wevers in de - in de winter - bladloze bomen. In Zuidelijk-Afrika en ook in Namibië komt deze vogelsoort veel voor maar vooral in het noordelijk deel van Namibië.

Voordat we **Otjiwarongo** bereiken, nemen we een zijpad dat naar OKONJIMA LODGE leidt.

We nemen het middagmaal en betrekken de lodges. Deze lodge die werd opgericht door de **AfriCat Foundation**, ter bescherming van de grote katten in Namibië, ontvangt nu ook gasten.

Men heeft hier dan ook een excellente reputatie weten op te bouwen voor zijn safari's naar de grote katachtigen.

Verder te zien tijdens de Safari en in de omgeving van de lodge : GeelsnavelTok (Neushoornvogel), Driekleurige glansspreeuw, Roodoog Bulbul, Jackhals, Mangoeste, Koedoe wijfje, Oryx of gemsbok

Het frêle ecologische evenwicht tussen boeren enerzijds en de wilde katten anderzijds wordt tijdens de safari van de Africat Foundation toegelicht. We zoeken hier de schuilplaatsen van het luipaard en de kans op waarneming van deze indrukwekkende jager is dan ook groot. Er zouden 2 grote en 2 kleine **luipaarden** in dit 4000 ha tellende park rondzwerven.

In Namibië zelf zouden er tussen de 4000 en 8000 in parken en op boeren-akkers voorkomen.

Het ligt in de natuur van het luipaard om kleinere dieren te doden als voedsel, maar dit druist in met de belangen van de boeren die hun kalveren, schapen en geiten meestal onbewaakt achterlaten in de velden.

Het doden en eventueel vergiften van de roofdieren bied zelden een oplossing. De boer krijgt er zijn dieren niet door terug en de pels van de geschoten roofdieren kan de gemaakte kosten niet compenseren.

Africat foundation adviseert boeren dan ook een diervriendelijkere aanpak : koeien dienen zoveel mogelijk te gelijk te kalveren, een elektrische bedraade omheining, gebruik van ezels om jonge kalveren te beschermen, herders en herders honden bij het vee. In het slechtste geval halen ze toch nog de roofdieren op om ze in afwachting in hun reservaat onder te brengen in afwachting dat ze in andere plaatsen in Namibië kunnen worden uitgezet. Het reservaat zelf was in tot begin jaren '90 nog zelf een vee bedrijf (van de Familie Hanssen).

In 1993 stichtte men de Africat foundation en schakelde men over op toerisme & bescherming van de grote katachtigen.

Maar wij zochten dus naar 2 grote en 2 kleine luipaarden. Om het zoekwerk nu en anderzijds de gedragsstudies van luipaarden te vergemakkelijken werden ze voorzien van een halsband met zender.

We trachten een glimp op te vangen van de ouders of de kinderen.

Maar de luipaarden waren niet in de mood en via een opgezette kijkhut en het nodige rauwe vlees trachte men de luipaarden alsnog te lokken. Absolute stilte is een pure noodzaak om, hij beschikt immers over een uitzonderlijk goed gehoor, terwijl ook zicht en reuk prima zijn ontwikkeld.

Maar we moesten genoeg nemen met andere hongere bewoners.

Als dag afsluiter Het (Zuid-) **Afrikaans stekelvarken**. Een knaagdier dat planten eet en 's nachts actief is (75cm lang) Hij heeft een donkere kop, witte borstellige manen en een vacht van harde, scherpe zwart-witte stekels, die overeind gaan staan en ratelen wanneer het dier bang of kwaad is.

De mogelijkheid bestaat ook om een caracal te zien, maar wij moesten ons tevreden stellen met een foto op de internet site van de lodge.

Dag 4 : Otjiwarongo-Tsumeb

De volgende ochtend bleek vol verassingen te zitten.

Eerst waren er de **leeuwen** die tot ongelooflijk dicht naderden. De leeuw is in Namibië een bedreigde diersoort. Tussen de 300 en de 600 zijn er nog terug te vinden nog uitsluitend in natuurparken.

In het park geven de rangers les aan kinderen in dierenwelzijn zodat ze later als ze kiezen om het veebedrijf van hun ouders ver te zetten ook weten om te gaan met de wilde dieren.

Even later een ochtend safari ...

Africat is het tijdelijk onderkomen van zo'n 70 **cheetah** wezen. Ze hebben allen hun eigen verhaal. Er is Tyke & Spike, Little One, Bonsai & Vincent, Ringo, Sarah , Jaws en nog vele anderen.

Door honger en agressie van andere grote jagers is de sterfte onder jongen enorm. Er zijn gebieden in Afrika waar slechts één op de 20 dieren volwassen wordt.

Het **jachtluipaard** is makkelijk van andere katten te onderscheiden door de zwarte 'traansporen' die vanuit de ogen naar de bek lopen.

Naar verluidt bedraagt zijn topsnelheid 115 km/u. In 1987 werd de populatie nog op een 2500 tot 3000 geschat. Maar door de menselijke intollerantie is een nieuwe telling noodzakelijk en behoort nu ook de Cheetah tot een van de met uitsterven bedreigde diersoorten in Namibië.

Het huisdier van de lodge : een wrattenzwijn, genaamd "Piggy"

We nemen nog het ontbijt

... en vertrekken vervolgens naar Tsumeb.

Onderweg, zien we een Damara dik-dik. Het zijn geen kuddedieren, ze leven alleen of in paartjes.

Tsumeb (20.000 inw.) is de toegangspoort tot het noordwesten van Namibië. Het stadje staat bekend om de vele bougainvillea's en jacaranda's die langs de straten van het centrum zijn terug te vinden en Tsumeb tot de tuinstad van Namibië hebben gemaakt. Vanaf het begin van deze eeuw was Tsumeb een belangrijk mijnbouwcentrum. In de omgeving wordt het uitzonderlijke aantal van 184 mineralen aangetroffen

Na de lunch brengen we een bezoek aan het lokale museum.

De geschiedenis van Tsumeb wordt er uit de doeken gedaan, in een oude Duits school uit 1915. Er zijn de Namibische volkeren, de levenswijze van de Himba's en Bushman, de Duitse bezetting in actie en de Tsumeb mijnen en mijn industrie van rond 1900.

In de onmiddellijke omgeving is er het **Otjikoto meer**, één van de twee meren van Namibië.

Het is geen topattractie maar voor wie er langskomt een aardige stop. Lake Otjikoto is het overblijfsel van een 55 m diep, ondergronds meer waarvan het dak is ingestort en alzo een enorm gat veroorzaakte met steile wanden. Men vindt er een grote verscheidenheid aan felgekleurde vissen. Het is een van de weinige natuurlijke meren in Namibië waar permanent water in staat. Het water wordt gebruikt voor irrigatie.

Daarna rijden we nog 100 km door richting de oostelijke ingangspoort van het **Etosha Nationaal Park**. Hier verblijven we in de stijlvolle MUSHARA LODGE.

Dag 5 : Etosha Nationaal Park

Vandaag begint, na het ontbijt in een open truck, de verkenning van het grootste nationale park en bekendste natuurreservaat van Namibië. Het is tevens één der boeiendste en oudste wildreservaten in Afrika.

Etosha is zeer goed bereikbaar. Tot aan de zuidelijke en oostelijke poort gaat de tocht over prima asfalt. Binnen het park ligt 800 km aan uitstekende gravelwegen die voor normale auto's goed berijdbaar zijn.

De torens die bij Namutoni al op grote afstand zichtbaar zijn, behoren toe aan het voormalige Duitse fort, dat in 1901 werd gebouwd. Het is de bezoeker in ETOSHA uitdrukkelijk niet toegestaan om de auto te verlaten.

In het immense gebied, gaande van dichte bush tot weidse open vlaktes, zwerven kudden dieren vrij rond.

Het natuurreservaat, dat is gesticht in 1907, is in de loop van deze eeuw een aantal keren in omvang gewijzigd. Het grootst was het park tussen 1956 en 1963, toen het oppervlak een duizelingwekkende 100.000km² besloeg (ruim 3x de oppervlakte van België) en het park zich uitstrekte tot aan het strand van de Atlantische Oceaan. Door de thuislandenpolitiek die de Zuid-Afrikaanse machthebbers in de jaren 60 voerden, verloor het park 78 % van het oppervlak. De tegenwoordige omvang

is 22.000km², waarmee Etosha nog steeds tot de grootste natuurreservaten in Afrika behoort, zo'n 1100m boven de zeespiegel.

Het natuurreservaat is grotendeels vlak. Het noordelijk kwart wordt door de Etosha Pan in beslag genomen. Dit zoutmeer bevat alleen in de regentijd water. Dit water is voor het wild echter te zout om te drinken. Het grootste gedeelte van het jaar is het zoutmeer echter een onafzienbare droge witte vlakte.

Het overblijvende water, dat na het regenseizoen nu opgevangen wordt in de putten aan de rand van de Etosha pan, oefent dan ook een grote aantrekkingskracht uit op talrijke diersoorten.

Het lijkt niet moeilijk om hier een schitterende natuurdocumentaire te draaien. David Attenborough waardig. De nodige wind zorgt er met het nodige zand en stof dat je gezicht wordt gezandstraalt.

De meest voorkomende antilope is de springbok: 20.000 stuks. Verder zijn er 7000 zebra's, 4000 spiesbokken (ook wel gemsbok of oryx genoemd), 2600 gnoes, 2000 giraffen, 2000 koedoes, 1500 olifanten, 700 impala's, 600 hartebeesten, 300 zwarte neushoorns, 250 elandantilopen en 70 roanantilopen. Van de jagers zijn de leeuwen met 300 exemplaren in de meerderheid. Aantallen hyena's, luipaarden en jachtluipaarden zijn onbekend. Door de vaak spaarzame begroeiing zijn in Etosha dikwijls kleine zoogdieren te zien, zoals grondeekhoorn, Kaapse vos, groot-oorvos en verschillende soorten mangoesten

Bijzonder aan de woestijnolifant zijn de lange benen en de grote platte voeten, waardoor de dieren zich makkelijk door het woestijnzand kunnen bewegen

Tegen zonsondergang verlaten we het park langs de Von Lindequist Gate en genieten we nog na, als we het avondmaal nemen. Overnachting in de lodge.

Dag 6 : Tsumeb-Ovamboland-Oshakati

Na het ontbijt verlaten we de lodge en rijden noordwaarts naar **Ovamboland**.

Het uiterste noorden wordt gevormd door Ovamboland, Kavangoland en de Caprivi Strip. Hier woont het merendeel van de Namibische bevolking.

Ten noorden van Etosha ligt een tropisch gebied met rivieren en een compleet andere flora en fauna. Maar ook de bevolking, dorpen en steden verschillen.

We kruisen het veterinaire controlepunt, die het zuidelijk territorium moet vrijwaren van runderpest.

Door het ontbreken van attracties geniet Ovamboland, tussen Etosha en de grens met Angola, weinig bekendheid bij toeristen. Toch is het een zeer belangrijke Namibische provincie. In Ovamboland wonen 720.000 mensen, maar liefst 42 procent van de Namibische bevolking.

De **Wambo** of Ovambo maken bijna de helft uit van de Namibische bevolking,

Van oudsher drijven de Ovambo een gemiste economie van akkerbouw en veehouderij.

De boorputten voor water langs de wegen, zijn een initiatief van de regering en is er voor iedereen.

We stoppen even aan een typisch dorpje, waar ook markt wordt gehouden..... en proeven van de **Mopane Caterpillar** wormen.

Even verder worden dan weer grote rieten manden gevlochten, die worden gebruikt om gedroogd vlees in te bewaren.

Het Ovambo landschap is redelijk vlak, zanderig en bezaaid met Makalani palmbomen, stroken savane en Mopane bossen.

Overall dorpjes van rieten hutten. Geen hekken meer. Ezels, geiten en koeien lopen de weg over. De mensen leven hier langs de weg. Ze zijn lopend op weg naar hun bestemming, begeleiden hun vee of verkopen passanten hun handelswaar.

Uiteindelijk bereiken we **Oshakati**, de hoofdstad van Ovamboland. Het vriendelijk ogende actieve leven in de stad is niet meer dan wat bedrijvigheid langs de hoofdweg.

Het middag eten nemen we in ons hotel in Oshakati, de OSHAKATI COUNTRY LODGE

Na de middag lopen we nog even binnen bij de plaatselijke beenhouwerij. Gewoon langs de weg in het stof van de voorbijrijdende auto's.

Tussen de Makalani palmbomen en Mahano velden 13km buiten Ondangwa, in Olukonda ligt een **oude Finse Missiepost** van historische waarde, wat eveneens als een nationaal monument wordt beschouwd.

De gids "Magdalena" verteld een verhaal dat de plaatselijke koning en chef Ellifas van Ovamboland in 1856 een Duitse missionaris ontmoete en vroeg om missionarissen te laten overkomen uit Europa. Uiteindelijk bouwde een finse missionaris in 1870 het eerste en nu in de omgeving het oudste huis als basis van de missie. De fin Martti Rautanen was lokaal beter bekend als Nakambale.

Zowel de Finse missionaris als de Ovambo chieft liggen er op het plaatselijke kerkhof begraven.

In de aanpalende Ndongo hutten kunnen bezoekers zien hoe een traditionele **Ovambo kraal** is gebouwd en onze gids Magdalena geeft uitleg over het sociale leven, de hutten van de kinderen, de vrouwen, de mannen, de keuken .... en het toilet (?)

Verder is de missionaris woning omgetoverd tot een museum over de Ovambo en de missie.

Traditionele Ovambo families wonen nog in hutten bijelkaar en afgebakend. Bij de moderne Ovambo's zijn de woningen al iets steviger opgebouwd.

We overnachten in onze lodge en nemen er nog het Avondmaal.

Dag 7 : Oshakati-Koakoland-Kamanjab

Na een vroeg ontbijt, met de ogen dicht, om 4u tijdens je verlof opstaan is immers geen lachertje, rijden we Kaokoland binnen.

Enkele uren later stoppen we even om van de zon'sopgang te genieten.

Als we de zon al een beetje kunnen voelen, maar nog met de winterjas stevig dichtgeknoopt nemen we de tijd voor een groepsfotootje bij een reusachtige termietenheuvel van zo'n 4m hoog..

In **Outapi** bekijken we een pracht exemplaar van de Boobab, voor ons nog wel bekend van onze Zuid-Afrika reis 2jaar geleden. De boobab is het grootste deel van het jaar wel kaal en draagt alleen in de regentijd blad en vruchten. Dit exemplaar miste alleen nog een voordeur, de opening was er al.

Bijna op de grens met Angola, gevaarlijk gebied dus, houden we nog een korte plaspauze.

Ook in de buurt is er de rivier de **Kunene** die nog voldoende water bevat. De in de buurt gelegen Ruacana watervallen werden niet bezocht, ze liggen op Angolees, en te mijden grondgebied.

We laten vervolgens de beschaafde wereld achter ons en kiezen voor zandwegen die naar het westen leiden.

Gedurende de 18de en 19de eeuw trokken de **Herero** van hieruit in zuidoostelijke richting. De achterblijvers in **Kaokoland** worden nu aangeduid als **Himba**. In het begin van deze eeuw raakten de Herero in oorlog met de Duitsers, waarbij de Herero in groten getale werden afgeslacht, vergiftigd en de Kalahari ingedreven, waar velen de hongerdood tegemoet gingen. Heden ten dagen leven er 100.000 Herero in Namibië, van wie slechts een klein deel in het gebied dat wordt aangeduid als Hereroland.

Van oudsher zijn de Herero nomadische veehouders. Hun status wordt bepaald door het aantal koeien dat ze bezitten. Hererovrouwen dragen veelal traditionele kleding: kleurrijke Victoriaanse jurken en een theemutsachtig hoofddekseel. Deze weinig Afrikaans aandoende kledij is ooit bij de Herero geïntroduceerd door een Europese missionarisvrouw.

Hoewel toerisme in Kaokoland maar op bescheiden schaal voorkomt, worden de Himba & Herero vrouwen door de moderne wereld beïnvloed en doet de commercie onvermijdelijk haar intrede. Dat is onder meer merkbaar in de 'hoofdstad' Opuwo, waar we s'middag aankomen. Deze nederzetting, niet meer dan een paar stenen gebouwen en wat Himbahutten, wordt regelmatig bezocht door toeristen. Er worden souvenirs verkocht en de plaatselijke bevolking wil alleen op de foto als daarvoor wordt betaald. Enkele Namibische dollars veranderen zo van eigenaar en worden door de mannen weggezopen. Net als bij de Indianen of de Eskimo's zorgt vuurwater hier voor een ware uitroeiing.

Lunch hebben we in de "Ohakane Lodge" achter het BP station, tevens een informatie centrum. De lodge zelf organiseert ook halve dag trips naar Himba nederzettingen.

Kaokoland is het gebied van de Himba, van wie het grootste deel nog leeft naar eeuwenoude tradities. De Himba zijn verwant aan de Herero en vormen een kleine bevolkingsgroep met 12.000 leden. Iedere familie beschikt over verschillende hutten die zijn gemaakt van takken, modder en mest.

De hutten staan verspreid over een groot gebied. Op zoek naar weidegrond voor hun koeien en geiten verhuist een Himbafamilie diverse malen per jaar.

Opmerkelijk aan de Himba is de bruinrode kleur van de huid, het haar en de kleding, die meestal beperkt is tot een kalfsleren rok. (Deze rode kleur wordt verkregen doordat ze zich insmeren met een mengsel van ijzerhoudende rode aarde, kruiden, boomschors en vet als bescherming tegen het harde woestijnklimaat.)

De vrouwen tooien zich traditioneel met koperen en lederen versieringen, kettingen, arm-, heup- en enkelbanden gemaakt van schelpen en ijzeren kralen. Samen met hun haartooi duidt dit op de sociale status van de vrouw binnen de gemeenschap. Hun passie voor lichamelijke schoonheid maakt van dit volk bewonderenswaardige getuigen van een rijke Afrikaanse erfenis, die echter spoedig zal verdwijnen.

Osjiedero's hebben zich hier bij de Himba's vervoegd omdat er hoog bezoek is. Er dient toestemming te worden gevraagd voor het bezoek aan de vrouw des huizes omdat het stamhoofd niet thuis was.

Stammen die nog maar weinig toeristen hebben gezien, zijn enorm gewillig om op de foto te mogen.

Zoals meestal het geval, is de kraal in cirkelvorm aangelegd omheind met mopanetakken. Overal ligt tussen de hutten glas en afval verspreid. Centraal gelegen is er een afzetting van houten takken waarbinnen het vee gehouden wordt. Daar recht tegenover bevindt zich de hoofdhut van het stamhoofd met middenin het heilig vuur. Dit vuur smeult alleen, enkel bij rituelen brandt het. Bij uitdoving wordt het snel heraangemaakt met stokken die hiervoor speciaal bewaard en verpakt

worden. De Himba's geloven in een oppergod = Mukuru of veraf. Men wendt zich tot de voorvaderen die met hem communiceren. Er worden ook offers gebracht en gebeden om contact te krijgen met de voorvaderen. Tussen de hoofdhut en het heilig vuur mag niemand lopen; doet de bezoeker het wel dan brengt hij ongeluk.

De vrouwen smeren hun lichaam in met schapenvet vermengd met bruinrood gemalen puimsteen, afkomstig uit deze streek. Bedoeling is dat hun huid jong blijft en tegelijk het lichaam beschermt tegen hevige zonnestralen. Hun polsen en enkels versieren ze met sieraden, gemaakt uit metalen rivetten, koper en plastic, dikwijls aangevuld met veiligheidsspelden en andere attributen. Deze sieraden zitten vast rond polsen en enkels, zij dragen ze tot hun dood. Gehuwde vrouwen dragen rond de hals een vruchtbaarheidsschelp, een gebruik afkomstig van de oostkust, en een extra haarstuk boven op het hoofd. Hun haar is verdeeld in vlechten met geitenleer verstevigd en vals haar aan de uiteinden, vaak afkomstig van vee (ezelhaar).

Meisjes dragen twee vlechten op het hoofd. Zodra ze op 10-, 11-jarige leeftijd vruchtbaar zijn en er zich borsten beginnen te ontwikkelen, worden de vlechten in het aangezicht gedragen.

Ook jongens en mannen dragen een metalen halsband. Hun haar wordt bijna volledig weggeschoren, maar midden op het hoofd laten zij een haarstuk staan, dat ze soms laten uitgroeien tot paardenstaart. Wanneer mannen geslachtsgemeenschap hebben gehad, smeren zij hun hals wel eens in met een zwart poeder om hun viriliteit te benadrukken.

Beide geslachten lopen op sandalen, gemaakt van de binnenbanden van auto's, of op blote voeten. Zowel bij Herero's als Himba's worden tussen 10 en 12 jaar de onderste tanden uitgeslagen. Heet mopaneblad wordt in de wonde gedrukt en bij infectie een hete pijlpunt.

In de puberteit worden jongens meestal besneden, waarbij gekauwd mopaneblad voor ontsmetting gebruikt wordt.

Meisjes zijn bij hun eerste menstruatie volwassen, maar ook onzuiver, zodat zij gedurende die periode afgezonderd worden buiten de kraal. Bij hun terugkomst krijgen zij bezoek en geschenken.

Voor het huwelijk wordt de vrouw ingesmeerd met vet van een daartoe speciaal gekozen schaap. De oude verbodsbepalingen worden door nieuwe vervangen. De bruid wordt ingewijd in de patrilineale lijn.

Als de vrouw een kind gaat baren, wordt ze 2.300 meter van de kraal weg gebracht waar zij onder mopanetakken van haar kind bevalt. Daarna wordt zij terug naar de kraal gebracht, waar ze speciale bescherming krijgt. Haar echtgenoot mag het kind niet aanraken tot de hoofdman het een naam heeft gegeven.

Soms is het handig enkele woordjes in hun taal (oshaherero) te kunnen spreken. "Moro" betekend goeiendag, "Muwepe Nduka?" hoe gaat het met U. Je antwoord gewoon met "Nawa", goed dank U. Bij vertrek kan je dan zeggen "Kana Ranawa" wat zoveel wil zeggen als totziens

Als we na de rondleiding bij de vrouwen terugkomen hebben ze allemaal spulletjes voor ons neergezet die ze ons graag willen verkopen

Als dank voor hun gastvrijheid betalen we met etenswaren als graan, suiker, tabak, brood ...

Voor ons in iedergeval een geweldige belevenis met dit bezoek aan het ruige, uitgestrekte en pure Kaokoland.

Tegen de avond bereiken we HOBATERE LODGE, het avondeten wacht.

Dag 8 : Hobatere (Kamanjab)

Vandaag brengen we de dag door op het 32 000 hectare uitgestrekte domein van de lodge die zo'n 65 km van Kamanjab is gelegen, aan de westelijke rand van Etoscha National Park.. De Hobatere lodge is voornamelijk gekend om zijn meest professionele "rangers" van gans Namibië!

We genieten dan ook volop van de 4x4 safari's die er worden aangeboden, waarbij we olifanten, giraffen, elanden en Hartmann zebra's kunnen tegen het lijf lopen.

En ook : RoodsnavelTok (Neushoornvogel), Driekleurige glansspreeuw, Roodoog Bulbul, Damaratschagra, Gelaarsde adelaar

's Ochtends voor het ontbijt gaan we op zoek naar de zeldzame woestijnolifant, die in deze gebieden rondzwerft. Maar ook een waarneming van woestijnleeuwen, luipaarden, cheeta's, giraffen en elanden die op dit uitgestrekt domein hun habitat hebben, behoort tot de mogelijkheden.

En ook : Breedkop adelaar, Gompauw, Gewone tarentaal (parelhoen), Zadeljakhals, Hartman Zebra, Gemsbok of Oryx, Struisvogel(s), Kudu, Wrattenzwijen

Wanneer de middagzon op zijn hevigst doorbreekt, nemen we de lunch en genieten van een siësta in de lodge, om 's namiddags een tweede boeiende safari aan te vatten, met o.a. : Cameleon, Olifant, Springbokjes, Klipspringer

Diner in de lodge en als de zon dan uiteindelijk onder is gegaan zetten we ons klaar voor een nachtsafari, met o.a. : Hartmann berg-zebra's, Springbokjes, Genetkat, Springkonijn een soort afrikaanse kangoeroe

Dag 9 : Kamanjab-Ugab-Twijfelfontein

Ontbijt. Vandaag doorkruisen we de geologische schatkamer van **Damaraland**.

Tijdens de koloniale periode kregen de Damara deze landstreek toegewezen. Traditioneel is dit het thuisland van de oudste culturele activiteiten van het land. De tocht door deze half-woestijn voert ons langsheen de relikwieën van de prehistorie.

De Damara vormen een van de oudste bevolkingsgroepen van Namibië. Van oudsher zijn het veehouders, hoewel ook vaststaat dat ze op kleine schaal tabak en pompoenen verbouwden.

Damaraland is een indrukwekkend, ruig woestijnsteppegebied. Anders dan het noordelijker gelegen Kaokoland, dat zeer geïsoleerd is en zo goed als onbegaanbaar, ligt Damaraland op een voor toeristen aantrekkelijke plaats: tussen Swakopmund en Etosha.

Deze route gaat weliswaar over gravel, maar is voor gewone auto's redelijk te doen.

In Damaraland liggen geen natuurreservaten. Stijgende bevolkingsdruk en toegenomen agrarische activiteiten hebben een aanzienlijk deel van het grote wild verdrongen naar Kaokoland en Skeleton Coast. Het plaatsen van veehekken heeft de bewegingsruimte van groot wild nog eens extra beperkt.

De **Skeleton Coast** zelf doen we niet aan.

Het Skeleton Coast National Park (17.000 km²) strekt zich uit langs de kust van Namibië over een lengte van 500 km. Ondanks zijn omvang geniet het park weinig bekendheid. Toeristen komen er amper, wellicht omdat het park letterlijk in een uithoek van Namibië ligt.

Skeleton Coast bestaat uit een strook woestijn van maximaal 40 km breed, in de uitlopers van de Namib. De kust ligt er bezaaid met weggevreten scheepswrakken die een stille maar gewisse dood sterven.

We rijden rakelings langs Etosha Nationaal park, waarbij nog steeds dieren in het vizier kunnen komen.
... Woestijn olifant, klipspringer...

Even houden we halt in Kamanjab voor koffie of thee.

De kraal Aluwé, bloeit hier in september

In het hart van Damaraland ligt de hoofdstad **Khorixas**.

In de omgeving zijn er bezienswaardigheden die het bezoeken waard zijn.

Veertig kilometer ten westen van Khorixas, in het dal van de Aba-Huabrivier, ligt het "**versteende woud**".

Ook onze eerste kennismaking met de **Welwitschia Mirabilis**. Welke met zijn platte kroon, slechts 2 baderen produceert tijdens zijn leven, ondanks dat ,zijn het zeer oude planten.

Het "**Petrified Forest**" is een versteend woud van 50 bomen, die naar schatting 260 miljoen jaar oud zijn. Deze fossielen zijn soms in perfecte staat, waardoor ze in eerste instantie vaak niet van echte bomen zijn te onderscheiden. . Sommige hebben een lengte van 30 meter en een omtrek van 6 meter. Om teleurstelling te voorkomen: de tot 30m lange bomen staan niet rechtop, maar liggen op en in de grond. Het is ten strengste verboden om ook maar het kleinste steentje mee te nemen.

De afwezigheid van wortels en takken doet vermoeden dat de bomen door waterstromen werden meegevoerd. Door bijzondere klimatologische omstandigheden werd het organisch materiaal behoud van verval en konden de stammen zich handhaven. Zij behoren tot een oude coniferenfamilie "gymnosfermae".

Lunch is voorzien in de net opgerichte Igowati Logde (Damaraland) in Khorixas.

Damaraland is bezaaid met tafelbergen, roestkleurig magma en basaltzuilen. Het levert een constante visuele bevreemding. Het immer veranderend kleuren palet, het grimmige lijnenspel en een sterk geaccidenteerd terrein zorgen voor een unicentrum op deze aardbodem. De fauna en flora van Damaraland is typisch voor deze regio in Namibië.

S'avonds komen we aan in **Twijfontein**, en de Twijfontein lodge.

De omgeving van Twijfontein is een zeer kwetsbaar en delicaat ecosysteem.

Het bezit interessante rots formaties en is ontstaan uit prehistorische vulcaanuitbarstingen.

De lodge ligt in het hart van de "Uibasen Twijfontein Conservancy" en bezit 56 kamers. Om de visuele impact op de natuur en de omgeving te reduceren, werd het tegen de bergwand gebouwd met gebruik van strooie daken, natuurlijke stenen, in de kleur van de omliggende rots formaties.

We maken nog een kleine wandeling om van onze zoveelste zon's ondergang te genieten.

Dag 10 : Twijfontein-Damaraland-Swakopmund

In Twijfontein, één van de rijkste vindplaatsen van **rotskunst** op het Afrikaanse continent en een droog gebied (met hooguit 150 mm neerslag per jaar), lokte de waterbron Twijfontein in het verleden veel wild. Onder de deskundige leiding van onze plaatselijke gids, krijgen we de belangrijkste door de San in roze zandsteen uitgehouwen afbeeldingen te zien.

Het is opmerkelijk dat we zoveel **gravures en schilderijen**, achteloos verspreid, hier terugvinden.

Er wordt geschat dat de tekeningen zo'n 6000 jaar oud zijn.

Opvallend zijn vooral de afbeeldingen van giraffen, neushoorns, zebra's, olifanten en zeehonden, hoewel de zee honderd kilometer ver is.

Er zijn wel zo'n 2500 tekeningen terug te vinden, wij volgen een uitgestippeld pad langs de best bewaarde.

Meer zuidelijk ligt de uit vulkanische bestaande gesteente "**Verbrande Berg**", een desolaat panorama, waar gekleurde rotsen levendig contrasteren tegen de grijs-zwarte omgeving. Zo'n 100 miljoen jaar oud. De naam komt van de grauwe en zwarte tinten en kleuren die door oxidering variëren van wit tot oranje en paars.

Even verder staan over 100 meter afstand de 150 miljoen jaar oude en 4 meter hoge "**orgelpijpen**" (rechthoekige basaltkolommen), ontstaan ten gevolge van temperatuurwisselingen miljoenen jaren geleden. Zij vervolledigen de rariteiten in deze omgeving.

Nog even houden we halt aan de "**Euthorbia Virosa**" die sterk lijkt op een reuzencactus. Zeer giftig, de giftigste ter wereld. Zelfs van de rook bij brand ga je dood. Het gif komt direct in je bloedstroom en past je zenuwstelsel aan. 13 personen van de plaatselijke bevolking hebben dit aan de lijven ondervonden. Je kan hun graf gaan bewonderen iets verderop.

Toch wordt hij gegeten, voornamelijk door neushoorns, apen en bavianen. De San kookten de wolfsmelk en gebruikten ze om hun rotstekeningen te kleuren.

(De rotskanniedoodboom, de dollarbush en de kokerboom of "**Aloe Dichotoma**" vullen hier het landschap. Deze laatste komt vooral voor van aan de Oranjerivier in het zuiden tot bij de Brandberg in het noorden van het land. De boom kan tot 10 meter hoog groeien en hij bloeit rond juni / juli. Bladeren, takken en stam bezitten de bijzondere eigenschap om water vast te houden. De bladrand is lichtgeel en de bloemen bloeien naar boven. De takken werden destijds door de Sans uitgehold om hun pijlen in op te bergen. Vandaar de benaming kokerboom.)

In **Uis**, dat zijn bestaansrecht ontleent aan de nabijgelegen tinmijn, nemen we de lunch in "**the White Lady**". Als verwelkoming draaide men er de ZA-CD van Helmut Lotti.

Ten noorden van Uis ligt de **Brandberg**. Dit vulkanisch massief, kreeg deze naam, omdat de ondergaande zon dit gebergte in vuur en vlam zet. De top, **Königstein**, is met 2573 meter de hoogste bergtop van Namibië.

Via de C35 door woestijn of wat dacht je, bereiken we de Atlantische kustlijn.

De temperatuur neemt bij het naderen van de kust behoorlijk af, hetgeen vaak gepaard gaat met het opzetten van mist. Tegen de tijd dat men de zoute oceaan-lucht in de neus krijgt, is **Swakopmund** nabij.

Ons einddoel voor vandaag: "**Cape Cross**". Dus moeten we richting **Terracebay**, waar de weg niet bestaat uit zand of asfalt maar zout.

Cape Cross Seal Reserve ligt aan de Atlantische kust, tussen Swakopmund en Skeleton Coast Park. In het reservaat bevindt zich een zeehondenkolonie van naar schatting 130.000 tot 180.000 Kaapse pelsrobber, die daarmee tot de grootste van zuidelijk Afrika behoort. De jongen worden tussen eind november en half december geboren. De koude Benguela stroom die hier het oceaanwater afkoelt, vormt een rijke voedingsbodem voor deze zeedieren.

De Baby-zeehonden kermen om voedsel en worden vaak vertrappeld door agressieve mannetjes, die onderling een permanente territoriumstrijd voeren.

De bijhorende geuren vervolledigen dit totaalspektakel.

Er leven ook jakhalzen en verschillende soorten zeevogels, waarvan de Kaapse aalscholver (Cape cormorant) regelmatig overvliegt.

De robbenpopulatie wordt geregeld flink uitgedund. Men beweert dat deze dieren het visbestand van de Atlantische Oceaan in het gedrang brengen.

Het mannetje weegt gemiddeld 200 kg, terwijl het vrouwtje een gemiddelde van 75 kg bereikt. Dagelijks eten zij een hoeveelheid voedsel gelijk aan 8% van hun gewicht. De kolonies op de zuidelijke westkust van Afrika verorberen elk jaar meer dan 1 miljoen ton vis.

In een naburig slachthuis, gerund door de privé-onderneming Sea Lion Products, wordt jaarlijks van augustus tot november een deel van de robben afgeslacht en verwerkt tot leder van zeer hoge kwaliteit én tot vismeel voor het vee.

Cape Cross is de plaats waar de Portugese zeevaarder **Diego Cao** in 1486 als eerste Europeaan voet op Namibische bodem zette. Hij richtte een kruis op ter ere van de Portugese koning.

We volgen de kustlijn zuidwaarts naar Swakopmund.

Even houden we halt bij een natuurlijk zoutmeer...

Tegen de avond bereiken we na zonsondergang uiteindelijk Swakopmund en het luxueuze SWAKOPMUND hotel waar we tevens het avondmaal nemen. Dit volledig gerestaureerde historische station dat volledig tot hotel werd omgevormd, laat een nostalgische indruk na bij zijn gasten.

Dag 11 : Swakopmund en omgeving

S'morgensvroeg volgen we de kustlijn zuidwaarts naar de **Walvisbaai**. De Benguelastroom voert ijskoud water aan van de zuidpool waardoor Swakopmund meestal in een dikke mist is gehuld en de temperatuur tussen de 10 tot 15 °C schommelt. Walvisbaai een vroegere Zuid-Afrikaanse enclave is het belangrijkste broedgebied voor kustvogels in zuidelijk Afrika.

Waar de landtong, die eindigt aan **Pelikaan Punt**, het land vervoegt, zijn zandbanken dé verzamelplaats voor een opmerkelijke verscheidenheid aan vogels.

Door de rijke voedingsbodemp, is dit dan ook hét leefgebied van duizenden flamingo's, zeldzame witte pelikanen en andere waadvogels.

In de lagune ondernemen we een boottocht.

Walvisbaai (30.000 inw.) ligt 34 km ten zuiden van Swakopmund, voor Namibische begrippen om de hoek. Walvisbaai is de belangrijkste vracht- en vissershaven. Slechts weinig toeristen bezoeken de havenstad.

Zeehonden en bottelneusdolfijnen escorteren onze boot, als we doorheen de rustige waters in de lagune varen. Van op het dek spotten we deze speelse zeedieren, die soms hoog uit het water opspringen. Nabij het guanoplatform merken we de grote diversiteit van watervogels van dichtbij op.

Aalscholver, broedende pelikanen ver weg van de jakhalzen.

We genieten van een heerlijke brunch van verse en gegrilde oesters met champagne...

Terug aan wal aan de zuidkant van Walvisbaai zijn er de flamingo's, naar schatting de helft van de in zuidelijk Afrika voorkomende flamingo's.

Kort na de middag gaat het terug richting Swakopmund (29.000 inw), waar we de middag vrij doorbrengen. Deze populaire badplaats is dé aangewezen plaats om eens rond te slenteren langsheen de prachtige koloniale gebouwen. Niet alleen is de architectuur Duits, de bevolking in Swakopmund spreekt en voelt zich Duits.

De huizen ademen er nog steeds de sfeer van weleer.

Een cake proeven in een typische "conditorei" behoort hier tot het dagelijks gebeuren...

Dag 12 : Swakopmund-Namib Woestijn

Een viertal km ten westen van de stad Swakopmund staat de **Martin Luther** opgesteld. Deze kleine 14 ton wegende stoomlocomotief werd in 1896 vanuit Halberstadt (Duitsland) ingevoerd om de ossenkarren te vervangen die koopwaar tussen het binnenland en Swakopmund vervoerden.

De Duitse ingenieur belast met de ingebruikstelling keerde naar Duitsland terug zonder het geheim hiervan prijsgegeven te hebben.

Een Amerikaanse goudzoeker slaagde er uiteindelijk in om het ding op gang te krijgen, maar het verbruikte enorme hoeveelheden water die in dit droge land niet beschikbaar waren. Slechts twee korte trajecten werden met de locomotief afgelegd.

Martin Luther refereert naar het beroemde antwoord van de grote protestantse hervormer tijdens de Landdag van Worms in 1521 "Ik blijf hier. Dat God mij te hulp komt, daar ik niet anders kan".

Nadat we de kuststreek achter ons hebben gelaten, kiezen we voor de **Welwitschia drive** en verandert het landschap abrupt.

We nemen de route ten oosten van Swakopmund : de **Bosua Pass**.

Het noordelijke deel van het **Namib-Naukluft park** is één grote woestijn die maanlandschappen oproept. Dit is de oudste woestijn ter wereld.

Eerst rijden we langs het veld van de groene en zwarte korstmossen. Die eerder op kleinen dode struiken lijken. De korstmossen zelf groeien slechts 1mm per jaar.

Verder oostwaards is er de bizarre "**Moon Valley**". Helemaal geerodeerd door de Swakopmund rivier.

Je waant je bijna op de maan. Het maandlandschap bezit een groene schijn door de korstmossen.

We houden even halt aan het **South African Troop Camp**. In 1915 heeft het Zuid Afrikaans leger hier maar enkele dagen verbleven maar hun aanwezigheid is nog duidelijk waarneembaar.

Onze volgende halte ligt in de **Welwitschia Plains**. Hier is een grote concentratie te vinden van de **Welwitschia Mirabilis**, een bijzondere plant die zijn vocht haalt uit landinwaarts drijvende mist en een maximale leeftijd van wel 2000 jaar kan bereiken.

De plant komt alleen in Namibië voor, van het noorden van deze Namibische woestijn tot het zuiden van Angola.

In 1859 ontdekt door een Oostenrijks botanicus en doktor, Freidrich Welwitsch en noemde hem "Tumbola" zoals ook de locale bevolking hem noemde, maar de ontdekking werd zo belangrijk gevonden dat ze de plant zijn naam gaven.

De taaiheid van de Welwitschia Mirabelis komt goed tot uitdrukking in de Afrikaanse naam : "tweeblaarkanniedood."

Vroeger dacht men dat de plant wel een wortels zou hebben van 100m om aan water te komen, maar zijn wortelstelsel is maximaal 3meter.

Regen valt hier nooit. Mist die tot 50km diep in de Namib drijft zorgt voor dauwdruppels, de enige bron van water voor de flora en fauna hier.

Een wasachtige laag op de bladeren verhindert dat te veel water verloren gaat.

Ondanks de soms grillige vormen, hebben de Welwitshia's maar 2 lange lederige bladeren soms tot 2 meter, die tegenover elkaar groeien van uit de stam. Er bestaan vrouwelijke en mannelijke planten, en worden eigenlijk beschouwd als bomen, ze zijn familie van de coniferen. Men vermoedt dat de zaden van de mannelijke plant door insecten bij de vrouwelijke belanden, maar eigenlijk is daar nog steeds geen zekerheid over. De planten bevatten slechts hun eerste bloem na 20 jaar. De enige echte bezoeker van deze plant is de geel en zwarte pyrrhocorid bug. (*Probergrothius sexpunctatus*) die leeft van het sap van de plant.

De wilde meloen, nara, is erg belangrijk voor woestijnbewoners zoals de spiesbok, springbok, bruine hyena en jakhals, die voor hun vochtbehoefte grotendeels afhankelijk zijn van deze vrucht.

De meest zuidelijke route gaat over de **Gamsbergpas** (2542 m), de hoogste van Namibië. Na de **Kuisebps** wordt de **Kuisebkloof** overgestoken. Alleen in de regentijd voert de rivier soms water aan.

De Kuisebrivier vormt een scheidingslijn, waarachter hoge zandduinen het landschap uitmaken. Het centrale gedeelte van de Namib woestijn, werd hier omgetoverd tot een zee van zand.

Het is ook hier dat we de **kreeftskeerkring** passeren, vanaf nu vertoeven we in Zuid-Namibië.

Aan de **Gaub Pass** doen we een korte wandeling van beneden naar boven, maar te weinig om het te veel aan extra kaloriën of vet, zoals je wil, van de afgelopen week, te verbranden. De rivier bedding is er droog en uitgesleten.

We stoppen nog even in "**Solitair**". De naam solitair komt van de boom. Solitaire is eigenlijk niets meer dan een bezinepomp en een kerkje(!).

Terwijl 6 maanden geleden hier nog maar 1 woning stond, is er nu al een hele lodge in aanbouw.

Namib-Naukluft National Park : (50.000km²) behoort tot de grootste natuurreservaten van Afrika. Het merendeel van het park bestaat uit zandwoestijn. Door de zeer spaarzame vegetatie is de dichtheid aan dieren gering. Alleen droogtebestendige diersoorten als spiesbok, springbok, struisvogel, bruine hyena en zadeljakhals komen er voor. Unieke soorten in het dit gebied zijn olifanten en leeuwen, die zich in de loop van de evolutie aan de droge omstandigheden hebben aangepast. De beperkte toegankelijkheid van het reservaat en de schaarste aan dieren maken het park niet bijzonder geschikt voor safari. Het woestijnlandschap behoort echter tot de indrukwekkendste ter wereld, want een bezoek aan dit natuurreservaat een must maakt voor iedereen die Namibië bezoekt.

Het landschap wordt nog ruiger. Prachtig afgewisseld met steppegas.

We avondmalen en overnachten in de Desert Homestead and Horse Trails

16 smaakvol ingerichte rotschalets bieden de gasten een prachtig zicht op de **Naukluft Mountains**. Het decor herinnert aan het boerderij verleden van de gebouwen met geëmailleerde badkuipen, koperen kranen en gepolierde betonvloeren. Voor warmwater wordt een systeem van vorige eeuw gebruikt, het lijkt wel een pizza oven, maar het noemt een "donkey boiler".

De kamers zijn met frisse, natuurlijke kleuren gedecoreerd. Traditionele maaltijden met een moderne flair worden met biokruiden en -groenten uit eigen hof bereid en geserveerd.

Dag 13 : Namib Woestijn-Sossusvlei-Namib Woestijn

Vandaag mogen we de zonsopkomst niet missen. De zandstormen van de afgelopen 2 dagen hier zijn dan wel gaan liggen, wind is er nog in overvloed, te veel om een luchtballonvaart tot een goed eind te kunnen brengen. Onze geplande voormiddag excursie valt niet in het water want dat hebben ze hier niet, maar in het zand. We trekken naar **Sossusvlei**. Voor velen, het hart van de Namib een onbetwistbaar hoogtepunt van een bezoek aan Namibië. De uitvalsbasis voor zo'n expeditie is **Sesriem**, 70 km ten noordoosten van Sossusvlei, net buiten het Namib-Naukluft Park.

Alle toegangswegen gaan over gravel en zijn voor gewone auto's goed berijdbaar, hoewel in de noordelijke toegangsroute een paar lastige stukken zitten.

De Desert Homestead is strategisch gesitueerd op amper 25 minuten rijden van de inkom van Sossusvlei. Het is dan alleen nog wachten tot de poort open gaat.

De Sossusvlei bestaat uit 300 meter hoge paraboolduinen waarbij de wind uit verschillende richtingen waait. Het zijn de meest stabiele duinen van de Namibwoestijn, met veel plantengroei. Met hun 300 km lengte tussen Khoichab en Kuiseb en 50 km breedte bestrijken ze meer dan 32.000 km² van West-Namibië. Het sinds 3 à 5 miljoen jaar gevormde zand is vermoedelijk afkomstig van de Kalahariwoestijn. Het werd meegesleept door de Oranjerivier (grens tussen Namibië en Zuid-Afrika) tot aan de zee en naar het noorden door de koude golfstroom de Benguela, afkomstig van Antarctica, terug het land ingeblazen.

Het is één van de oudste, mooiste, hoogste en dorste woestijnen ter wereld. De duinen aan beide zijden van de uitgedroogde Tsauchabbedding hebben elk een nummer.

Sommigen van de groep beklimmen de kam van een duin waarvan ik de nummer ben vergeten te noteren, maar naar alle waarschijnlijkheid is het duin 45. De kleurschakeringen met licht en schaduw gaan van roze, grijs en blauw tot abrikooskleurige tinten.

Heel wat dieren, zoals ratelslangen, gekko's, hagedissen, spinnen, schorpioenen en adders, leven hier onder het zand om zich tegen de hitte te beschermen. Ook stokstaartjes zijn hier vaste bewoners..

Langzamerhand worden torenhoge duinen breder en liggen dichter bij de weg. Dan kom je op een punt waar het lijkt of je niet verder meer kunt omdat een serie duinen de weg versperd. Het is een natuurlijke versperring – het einde van de Tsauchab rivier door de Namibwoestijn, en het begin van een gebied dat de Sossusvlei wordt genoemd.

Op dit punt eindigt de rivier in enkele meren. Waarvan Sossusvlei de bekendste is. Slechts enkele dagen per jaar bevatten ze dan ook water. De rest van de tijd zijn het zilvergrijze droge duinpannen met hier en daar een kleine struik of een eenzame boom.

Zij die niet met een 4x4-wagen rijden, zullen de laatste 4 km moeten lopen, of gebruik maken van 4x4-shuttles.

Het woestijnlandschap is adembenemend, maar ook erg stoffig door de nog steeds aanwezige wind.

Uiteindelijk bereiken we de “vlei” zelf een zoutmeer aan de voet van enorme duinen in het hart van het reservaat. De woestijnduinen baden in het rode licht van de brandende zon. De ribben draaien sierlijk naar de 300 m hoge toppen. Wie de uitdaging aangaat en naar boven klimt, doet er verstandig aan om voor deze klauterpartij minstens een uur de tijd te nemen. Uiteraard mag je daarna je schoenen uitkappen, zand is er in iedergeval genoeg.

Eens in de paar jaar voert de Tsauchab rivier voldoende water aan om het zoutmeer onder water te zetten. Maar nu is het winter, en dor en droog zoals je kan zien.

Duinleeuwerikjes kwetteren in de bomen

Lunch in de MOVENPICK SOSSOSVLEI lodge.

In de namiddag wordt als alternatief voor de ballonvaart een vlucht over de Namib Naukluft woestijn georganiseerd tot aan de kust en terug. Waar ik uiteraard aan deelnam.

De piloot was een ex-sabeniër, en Belg. In goed gezelschap beleven we een uitzonderlijke vlucht op een hoogte van zo'n 4200 voet.

De Namib neemt de laatste 150km in naar de Atlantische kust. Deze woestijn bestaat uit enorme roodoranje zandduinen met toppen tot 300m. De Namib is met een leeftijd van 55 miljoen jaar een van de oudste woestijnen ter wereld. Anders dan in de relatief jonge Sahara hebben verschillende planten- en diersoorten zich in de loop van de evolutie aan de woestijnomstandigheden aangepast. In de Namib groeien verschillende unieke plantensoorten

In het begin van de vlucht kunnen we duidelijk onderscheiden waar we s'morgens Sossusvlei hebben bezocht.

De vorm, maar ook de kleur veranderd voortdurend als we in de richting van de kust vliegen.

De woestijn komt rechtstreeks uit in de atlantische oceaan, gewoonweg spectaculair.

Het graniet massief van de “**Witberge**” komt in het visier. Een berg met een hoogte van 426 meter.

Tegen het einde van de vlucht krijgen we terug de rivierbedding van de Tsauchab in zicht en komt er een einde aan een onvergetelijke vlucht van een uurtje, die ons nog lang in het geheugen zal gegrift blijven.

In de late namiddag brengen we een kort bezoek aan de 40 meter diepe **Sesriemcanyon** een smalle kloof van ongeveer een kilometer. De Tsauchab rivier die ontspringt in het Naukluftmassief, heeft deze diepe breuk in de loop van miljoenen jaren geleden veroorzaakt.

Op verscheidene plaatsen bedekken "toktokkies" de bodem. Deze kevers leven van plantenafval. Overdag gaan ze op zoek naar voedsel en 's nachts graven ze zich in om condensievocht te verzamelen. Bij mist laten zij het vocht over hun rug naar hun kop vloeien en nemen zo een hoeveelheid vocht op gelijk aan 40 % van hun lichaamsgewicht.

Dag 14 : Namib Woestijn-Kalahari

Na het ontbijt verlaten we Sossusvlei op weg naar **Maltahöhe**.

Er is eerst nog een mooi uitzicht op de **Naukluft vlakte**, en even later houden we halt om een weverkesnest van nader te bekijken.

Verder langs de Zaris Bergen. Om uiteindelijk even te stoppen bij Maltahöhe op de rand van het **Schwarzrand-plateau**. Behalve winkels, een benzinepomp en een aardig hotel heeft Maltahöhe weinig te bieden. Het is de laatste plaats in de 'bewoonde wereld' voor reizigers vanuit het zuiden op weg naar Sossusvlei.

We passeren **Mariental**, en strekken even de benen.

Het dorp fungeert als markt en bevoorradingsplaats voor het omliggend agrarisch gebied, waar vooral karakulschape en struisvogels worden gehouden. Vanaf Mariental rijden we verder naar de uitlopers van de **Kalahari**. Uiteindelijk bereiken we tegen de middag het “Inta Afrika Kalahari Wildpark”, gelegen tussen het rode duinlandschap van de Kalahari, de tweede woestijn van Namibië.

Middagmaal. 's Namiddags beleven we een boeiende 4x4 “game drive” in open jeeps op zoek naar het unieke wildeleven in deze woestijn.

Hoewel aangeduid als woestijn wordt het merendeel van de Kalahari bedekt met verschillende soorten kleine bomen en stuiken, bushveld genoemd. Alleen het zuidwestelijk deel van de Kalahari toont overeenkomsten met een echte woestijn als de Namib.

De droge tijd is meedogenloos en duurt lang. In juni en juli kunnen de temperatuurschommelingen extreem zijn. Overdag worden dan temperaturen gemeten tot 40 °C, terwijl de temperatuur 's nachts kan dalen tot -10 °C. De Kalahari is grotendeels vlak en bestaat uit zand. De poelen, die in de zomer worden gevuld met regenwater, verdwijnen in de winter, omdat het water verdampt en wegzakt in het zand.

In de regentijd kan er behoorlijk wat neerslag vallen, waardoor sommige stukken van de Kalahari kunnen veranderen in een groen paradijs.

Vanuit de Okavango Delta en Chobe trekken aan het begin van de zomer enorme kuddes zebra's en gnoes de Kalahari in op zoek naar de maagdelijke grasvlakten. Dit zijn migratie bewegingen waarbij kuddes kunnen ontstaan van meer dan 100.000 dieren. Alles verdort en de zebra's en gnoes trekken weer weg. Ze moeten dan honderden kilometers afleggen om weer aan water te komen.

Andere dieren die in de Kalahari leven : springbok, spiesbok, hartenbeest, elandantilope, leeuw, gevlekte hyena, luipaard, jachtluipaard, wilde hond, grondeekhoorn, stokstaartje, grootoorvos, kaapse vos en mangoeste.

Spiesbokken vechten onderling om de hiërarchie binnen de kudde. Hoewel spectaculaire verhalen de ronde doen, kunnen de dieren zich met hun imposante horens nauwelijks verdedigen tegen grote roofdieren.

Springbokken zijn de meest voorkomende antilopen in de natuurreservaten van het droge zuidwest-Afrika als de Kalahari en Etosha.

We avondmalen en overnachten in de INTU AFRIKA lodge.

Dag 15 : Kalahari-Windhoek

Nog vroeg in de ochtend drinken we een kop koffie om waker te worden. Daarna wacht ons een korte voetsafari in de woestijn onder begeleiding van lokale bosjesmannen. Als deskundige spoorzoekers naar wild, wijden zij ons in, in de overlevingstechnieken in de woestijn en het vervaardigen van levensnoodzakelijke gebruiksvoorwerpen

De **Bosjesmannen**, Bushmen of **San**, zijn de oorspronkelijke bewoners van Namibië en ook heel zuidelijk Afrika. Dit volk van jagers-verzamelaars trok duizenden jaren lang over de vlakten van zuidelijk Afrika. Ze hebben door heel Namibië hun sporen achtergelaten in de vorm van talloze rotstekeningen. Gedurende de afgelopen eeuwen zijn ze door grote volksverhuizingen binnen Afrika verdrongen naar het gebied waar geen enkel volk interesse in had: de Kalahari.

Nog ongeveer 1000 van de Bosjesmannen leven als traditionele jagers-verzamelaars. De vrouwen doen dat laatste: zij zoeken knollen, wortels en bessen. Maar vooral wilde meloenen, want bij droogte zijn de Bosjesmannen voor hun vocht volledig op deze vrucht aangewezen. In de regentijd wordt water bewaard in struisvogeleieren. De mannen jagen, met pijl en boog en de speer.

Bosjesmannen trekken rond en hebben daarom zo goed als geen persoonlijke bezittingen. Hun hutten worden gemaakt van takken en stro. Verder bezitten ze wat schamele kleding, meestal alleen een lendendoek, sieraden en gebruiksvoorwerpen.

Antropologen die onderzoek hebben gedaan naar de cultuur van de Bosjesmannen, zijn onder de indruk geraakt van hun grote natuurkennis. De nu nog op de traditionele manier levende Bosjesmannen kunnen een paar honderd planten, bomen, grassen en kruiden onderscheiden, benoemen en vertellen welke toepassing ze hebben op medisch gebied. Bosjesmannen zijn bovendien de beste spoorzoekers ter wereld.

Met een laat ontbijt, meer een brunch, nemen we afscheid van de indrukwekkende Kalahari.

We rijden terug naar Windhoek, het startpunt van onze reis.

Uiteraard dient de kreefskeerkring wederom te worden gepasseerd.

Onderweg zien we nog bavianen over de weg lopen, terwijl we toch echt op een snelweg rijden aan 100 km per uur. Dus moesten we even in de remmen.

Uiteindelijk komen we tegen de middag aan in **Windhoek** en snuiven we de koloniale sfeer op van de hoofdstad, met haar provinciaals karakter.

Het station werd gebouwd in 1912 in de Kaaps-hollandse stijl en werd uitgebreid eind jaren twintig. Voor het gebouw staat de stoomlocomotief uit 1900 die de smalspoorverbinding onderhield tussen Windhoek en Swakopmund.

We rijden op een draffe langs koloniale gebouwen zoals het “**Tintenpalast**”, “die Alte Feste” en de Duits Lutheraanse kerk die herinneren aan het Duits-koloniaal verleden. We flaneren er langsheen de winkels op de “Kaizerstrasse”. Het post-modernistisch centrum toont dan weer het progressieve stadsgedeelte van een land in volle ontwikkeling.

Ongeveer 160.000 tot 200.000 mensen met een mengelmoes van etnische groepen namelijk Ovambo's, Herero's, Damara's, Nama's, Sans, kleurlingen en Europeanen wonen in en rond de stad.

Niet ver van de **Christuskirche** staat ook de **Alte Feste**, het oudste gebouw van Windhoek.

De Alte Feste deed dienst als hoofdkantoor van het Duitse koloniale leger in Zuidwest-Afrika. Het gebouw is tegenwoordig onderdeel van het State Museum, waarin aandacht wordt geschonken aan de geschiedenis van Namibië. Ook de recente geschiedenis, vooral de onafhankelijkheidsstrijd, komt uitvoerig aan bod.

Nog een laatste blik op Windhoek vanuit een wat hoger gelegen plaats, ook de naburige voorstedelijke wijken kunnen vanhieruit veel beter worden waargenomen.

S'avonds verblijven we opnieuw in het luxe WINDHOEK COUNTRY CLUB hotel. Avondmaal in het hotel.

Dag 16 : Windhoek-Johannesburg-Londen

Ontbijt. We genieten nog van enkele vrije uurtjes. In de late voormiddag vertrek naar de internationale luchthaven. We nemen de lijnvlucht van BRITISH AIRWAYS naar Johannesburg en vliegen aansluitend met BRITISH AIRWAYS naar Londen.

***** THE END *****

Bibliografie :

Reisprogramma Anders dan Anders 2002

Reisgids/begeleider (AdA) Roeland

Safari : Ontdekkingsreis door de afrikaanse savanne (Bas Vlucht) Dominicus Thema 1ste druk uitgave 1997

Zimbabwe/Botswana/Namibië (Bas Vlucht) Dominicus 3de druk uitgave 2000

Atlas van Afrika (Jocelyn Murray) 1984 Elsevier

Gazet van Antwerpen, zat.21 oktober 2000 (Weekend : Magistraal Namibië)

Lonely Planet full colour safari guide Zimbabwe, Botswana & Namibië 3rd ed.uitgave 1999

Africat Foundation brochures (Otjiwarongo Namibia)

De Afrikaanse Fauna (Paul & Nicole Galand) Artis-Historia ed.1990

Zuid-Afrika ed.1997 Expert Reisgids

www.zuiderhuis.be/vreemdekontinenten/algemeen/reisverhaalnamibie

www.larkens.nl/reisverhalen/namibie/namibie.html

Scenic Namibia door Thomas Dressler ed.2000